

Sbírka soudních rozhodnutí

Věc C-404/13

The Queen, na žádost: ClientEarth

v.

The Secretary of State for the Environment, Food and Rural Affairs

(žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná Supreme Court of the United Kingdom)

„Řízení o předběžné otázce — Životní prostředí — Kvalita ovzduší — Směrnice 2008/50/ES — Mezní hodnoty pro oxid dusičitý — Povinnost požádat o prodloužení lhůty společně s předložením plánu kvality ovzduší — Sankce“

Shrnutí – rozsudek Soudního dvora (druhého senátu) ze dne 19. listopadu 2014

1. *Životní prostředí — Znečištění ovzduší — Kvalita vnějšího ovzduší — Směrnice 2008/50 — Mezní hodnoty pro ochranu lidského zdraví — Oxid dusičitý — Nemožnost splnit mezní hodnoty v konkrétních zónách nebo aglomeracích — Prodloužení lhůt — Podmínky — Vypracování plánu kvality ovzduší — Podání žádosti — Výjimky z těchto povinností — Neexistence*

(Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/50, čl. 22 odst. 1 a příloha XI)

2. *Životní prostředí — Znečištění ovzduší — Kvalita vnějšího ovzduší — Směrnice 2008/50 — Mezní hodnoty pro ochranu lidského zdraví — Oxid dusičitý — Nemožnost splnit mezní hodnoty v konkrétních zónách nebo aglomeracích — Neexistence žádosti dotčeného členského státu o prodloužení lhůty stanovené směrnicí — Vypracování plánu kvality ovzduší — Okolnost nedostačující ke zhojení nedodržení povinností vyplývajících ze směrnice*

(Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/50, článek 13, čl. 22 odst. 1 a čl. 23 odst. 1 druhý pododstavec a příloha XI)

3. *Životní prostředí — Znečištění ovzduší — Kvalita vnějšího ovzduší — Směrnice 2008/50 — Mezní hodnoty pro ochranu lidského zdraví — Oxid dusičitý — Nemožnost splnit mezní hodnoty v konkrétních zónách nebo aglomeracích — Plány kvality ovzduší — Právo bezprostředně dotčených jednotlivců požadovat od příslušných vnitrostátních orgánů vypracování takového plánu*

(Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/50, článek 13 a čl. 22 odst. 1)

4. *Životní prostředí — Znečištění ovzduší — Kvalita vnějšího ovzduší — Směrnice 2008/50 — Mezní hodnoty pro ochranu lidského zdraví — Oxid dusičitý — Nesplnění ze strany členského státu — Neexistence žádosti o prodloužení lhůty stanovené směrnicí — Povinnost členských států vyhotovit plán kvality ovzduší — Povinnost vnitrostátního soudu přijmout jakékoliv opatření nezbytné k zajištění dodržení této povinnosti*

(Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/50, článek 13, čl. 22 odst. 1 a čl. 23 odst. 1 druhý pododstavec)

1. Článek 22 odst. 1 směrnice 2008/50/ES o kvalitě vnějšího ovzduší a čistším ovzduší pro Evropu musí být vykládán v tom smyslu, že k tomu, aby bylo možné prodloužit nejvýše o pět let lhůtu stanovenou touto směrnicí ke splnění mezních hodnot pro oxid dusičitý uvedených v příloze XI této směrnice, ukládá toto ustanovení členskému státu povinnost o to požádat a vyhotovit plán kvality ovzduší, jestliže se s ohledem na existující údaje a navzdory provádění příslušných opatření ke snížení znečištění ze strany tohoto státu objektivně ukazuje, že v dané zóně nebo aglomeraci nebude možné splnit tyto hodnoty v uvedené lhůtě. Směrnice 2008/50 neobsahuje žádnou výjimku z povinnosti vyplývající z uvedeného čl. 22 odst. 1.

(viz bod 35, výrok 1)

2. V případě, kdy se ukazuje, že v určité zóně nebo aglomeraci členského státu nelze splnit mezní hodnoty pro oxid dusičitý stanovené v příloze XI směrnice 2008/50 o kvalitě vnějšího ovzduší a čistším ovzduší pro Evropu po datu 1. ledna 2010 uvedeném v této příloze, a tento členský stát nepožádal o prodloužení této lhůty v souladu s čl. 22 odst. 1 směrnice 2008/50, vypracování plánu kvality ovzduší podle čl. 23 odst. 1 druhého pododstavce směrnice 2008/50 neumožňuje samo o sobě mít za to, že tento stát přesto splnil povinnosti, které pro něj vyplývají z článku 13 této směrnice.

V této souvislosti by odlišný výklad mohl narušit užitečný účinek článků 13 a 22 směrnice 2008/50, jelikož by umožnil členskému státu vyhnout se dodržení lhůty stanovené článkem 13 za méně přísných podmínek, než jaké stanoví článek 22.

Tento výklad je kromě toho podpořen i skutečností, že články 22 a 23 směrnice 2008/50 se v zásadě mají použít na různé případy a mají odlišnou působnost.

(viz body 44, 46, 49, výrok 2)

3. Viz znění rozhodnutí.

(viz body 52–56)

4. Pokud členský stát nesplnil požadavky vyplývající z čl. 13 odst. 1 druhého pododstavce směrnice 2008/50 o kvalitě vnějšího ovzduší a čistším ovzduší pro Evropu, a přitom nepožádal o prodloužení lhůty za podmínek stanovených v článku 22 této směrnice, musí příslušný vnitrostátní soud, který věc případně projednává, přijmout vůči vnitrostátnímu orgánu jakékoliv nezbytné opatření, jako je soudní příkaz, aby tento orgán vypracoval plán vyžadovaný touto směrnicí za podmínek v ní stanovených.

Co se týče obsahu tohoto plánu, z čl. 23 odst. 1 druhého pododstavce směrnice 2008/50 vyplývá, že i když členské státy mají při určení opatření, která mají být přijata, určitý prostor pro uvážení, musí tato opatření každopádně umožňovat, aby bylo období překročení mezních hodnot co možná nejkratší.

(viz body 57, 58, výrok 3)